

ИЗ ИНСТИТУТА

РАД ИНСТИТУТА У 1978. ГОДИНИ

Крајем 1978. године Институт је навршио пуних двадесет година плодног рада. У том времену тринаест сарадника Института је одбранило докторске дисертације, а 15 сарадника магистарске тезе. Данас у Институту ради десет доктора наука, 5 магистара и 6 асистената. За протеклих двадесет година Институт је издао 15 бројева часописа »Прилози«, 5 књига зборника радова с научних скупова, 7 књига извора и хронологија догађаја из историје радничког покрета; стални сарадници су посредством Института или у сарадњи с другим научним или издавачким кућама објавили 22 монографије и друге књиге, 227 расправа и чланака, 115 прилога и текстова дискусија и 202 приказа, осврта и критика. Институт је имао и своје спољне сараднике који су у издањима Института објавили 188 чланака и расправа, 32 прилога, 118 текстова дискусија и 26 приказа, осврта и критика.

Двадесета годишњица Института обиљежена је радно и свечано. У »Прилозима« Института бр. 14 и 15. објављена је библиографија радова сталних и спољних сарадника Института и чланак »Двадесет година Института« у коме је дат пресјек цјелокупног дотадашњег рада. Поред тога, средства информисања »Ослобођење«, РТВ Сарајево објавили су пригодне чланке, односно емитовали прилоге о раду Института и његових сарадника. Посебно треба подвући да је поводом 20-те годишњице постојања и рада осам сарадника Института (Невенка Бајић, Драгица Герзић, Стјепан Елез, Сабахета Хусеиновић, др Томислав Ишек, др Цевад Јузбашић, мр Урош Недимовић и Радмила Сантица) одликовао предсједник Републике Јосип Броз Тито за заслуге у раду, док су четири радника др Драго Боровчанин, др Ахмед Хаџировић, Радмила Сантица и др Нусрет Шехић добили новчане награде за вишегодишњи успјешан рад.

Када је ријеч о раду Института у 1978. години, потребно је рећи да су његови задаци у цјелини и задаци његових сарадника појединачно били одређени Планом рада на бази задатака Института одређених Програмом рада за период 1976 – 1980.

године, којим је предвиђено свестраније изучавање историје народа Босне и Херцеговине. Тако је план рада за 1978. годину садржавао теме из следећих раздобља наше историје: средњег вијека, османског периода, периода аустроугарске владавине, периода између два рата, периода НОР-а и револуције и периода социјалистичке изградње. Поред појединачних и тимских пројеката и тема које су рађене према програму рада, осам сарадника је у току 1978. године било ангажовано на писању основних дијелова или цјелине IV, V и VI књиге вишетомне књиге Историја народа Босне и Херцеговине, чији је непосредни организатор и носилац Академија наука и умјетности Босне и Херцеговине.

Током године сарадници Института су били ангажовани и на разним другим пословима од значаја за развој историјске науке у Босни и Херцеговини и Југославији. То се огледа у активном учешћу сарадника Института на научним скуповима, публиковању радова у научним часописима, учешћу у раду бројних редакција и учешћу у емисијама РТВ, као и разним другим видовима активностима.

Тако је у реализацији тематског дијела Плана рада Института током 1978. године учествовало 25 сарадника, и то: 1 научни савјетник, 5 виших научних сарадника, 5 научних сарадника, 2 стручна савјетника, 2 виша стручна сарадника, 3 асистента истраживача, 2 асистента и 5 спољних сарадника. Посебно је значајно нагласити да је Институт у току године примио 3 нова млада сарадника. У раду је било 17 посебних тема, један магистарски рад млађег сарадника, док је осам сарадника радило на вишетомној књизи Историја народа Босне и Херцеговине. Према раздобљима двије теме су из средњег вијека, три теме из османског периода (од којих једна магистарски рад), двије теме из аустроугарског периода, седам тема из периода између два рата, двије теме из периода НОР-а и револуције и двије теме које захватају дуже времеиске периоде.

Од тема које су рађене током 1978. године завршене су:

1. *»Покушај Порте да расели Црногорце почетком XVIII стољећа с посебним освртом на насељавање на територију источне Босне«, аутора Енеса Пелидије (магистарски рад).*

2. *»Босна и Херцеговина и стварање југословенске државе 1918. године«, аутора др Луке Баковића,*

3. *»Борба Срба Босне и Херцеговине за црквено-школску аутономију«, аутора Боже Мауара,*

4. *»Радничка класа Сарајева 1918-1941. године«, аутора Будимира Миличића,*

5. *»Библиографија историје средњовјековне Босне« аутора др Паве Живковића, и*

6. *»Библиографија радова из економске историје објављених у Босни и Херцеговини у периоду 1945-1978. године«, аутора мр Душана Берића.*

Паво Живковић, асистент истраживач, одбранио је током 1978. године докторску дисертацију под насловом *»Твртко II – босански краљ«.*

У раду су и даље следеће теме, односно задаци, и то:

1. *Историја народа Босне и Херцеговине, три књиге на којој раде сарадници Института, и то:*

а. књига IV: др Нусрет Шехић и др Цевад Јузбашић,

б. књига V: др Недим Шарац и др Ахмед Хаџировић

ц. књига VI: др Здравко Антонић, мр Рафаел Брчић и др Расим Хурем.

2. *»Друштвени односи у Босни крајем XIV и почетком XV вијека«, аутора др Паве Живковића.*

3. *»Православна црква у Босни и Херцеговини од XIV до XVII стољећа«, аутора мр Бориса Нилевића,*

4. *»Сарајево у XVI вијеку«, аутора мр Бехије Златар,*

5. *»Турска и револуција 1848 – 1849. године у југословенским земљама«, аутора мр Душана Берића,*

6. *»Национално питање у Босни и Херцеговини у свјетлу социјалистичког радничког покрета«, аутора др Енвера Реџића.*

7. »КПЈ и раднички покрет у Босни и Херцеговини 1925-1929. године«, аутора мр Уроша Недимовића,

8. »Улога »Гајрета« и »Народне узданице« у друштвено-политичком животу Муслимана 1918-1941. године«, аутора Ибрахима Кемуре,

9. »Радикална странка у Босни и Херцеговини 1918-1941. године«, аутора мр Томислава Краљачића,

10. »Дјелатност ХСС у Босни и Херцеговини 1929-1941. године« аутора др Томислава Ишека,

11. »Однос Трећег Рајха и НДХ«, аутора мр Рафаела Брчића,

12. »Национална и социјална структура НОП одреда у Босни и Херцеговини 1941. године«, аутора Невенке Бајић,

13. »Развој школства у Босни и Херцеговини 1941-1955. године«, аутора Митра Папића и

14. »Сто година социјалиног осигурања у Босни и Херцеговини«, група аутора: др Драго Боровчанин, др Илијас Хаџибековић, др Ибрахим Карабеговић и мр Саво Попара.

Поред рада на темама, Институт је у сарадњи са Комисијом за историју Предсједништва ЦК СКБиХ организовао научно савјетовање »Четврта и Пета конференција КПЈ за Босну и Херцеговину у историјском развоју револуционарног радничког покрета 1938-1941. године« која је одржана 5. и 6. октобра 1978. године у Мостару. На Савјетовању су подиесени следећи реферати:

1. др Никола Бабић, уводни реферат,

2. Угљеша Даниловић: »Четврта покрајинска конференција КПЈ за Босну и Херцеговину и нови курс партијске дјелатности«,

3. Веселин Митрашевић: »Извори и литература о IV и V конференцији КПЈ за Босну и Херцеговину«,

4. мр Рафаел Брчић: »Босна и Херцеговина у политици Трећег Рајха и фашистичке Италије 1938-1941. године«,

5. др Стојан Томић: »Комунисти и босанскохерцеговачке предратне прилике«,

6. др Кемал Хреља: »Битна обиљежја привредне и социјалне структуре у Босни и Херцеговини пред други свјетски рат«,

7. др Лука Ђаковић: »Неке карактеристике рударства и индустрије у Босни и Херцеговини 1939-1941. године«,

8. мр Ибрахим Бакић: »Југословенство у концепцијама КПЈ крајем тридесетих година«,

9. др Недим Шарац: »Концепције КПЈ о народној аутономији Босни и Херцеговине у свјетлу историјских докумената«,

10. др Енвер Реџић: »Проблематика националног комплекса Босне и Херцеговине у политичкој активности руководства КПЈ за БиХ 1937-1940. године«,

11. мр Урош Недимовић: »Осврт на народнофронтовску политику КПЈ за Босну и Херцеговину 1938-1940. године«,

12. др Ибрахим Карабеговић: »Однос КПЈ и социјалиста у Босни и Херцеговини у годинама пред други свјетски рат«,

13. др Милан Гаковић: »Рад КПЈ у Босни и Херцеговини на стварању Народног фронта и Савеза земљорадника«,

14. др Томислав Ишек: »Однос католичких клерикалних кругова према револуционарном покрету у Босни и Херцеговини у другој половини тридесетих година«,

15. Убавка Вујошевић: »Кадрови из организација КПЈ у Босни и Херцеговини«,

16. др Ахмед Хаџирић: »КПЈ у борби за јединство радничке класе тридесетих година«,

17. Нада Митрашевић: »Глас савеза радника и сељака као извор за историју радничког покрета у Босни и Херцеговини«,

18. мр Миролуб Васић: »Револуционарни омладински покрет у Босни и Херцеговини уочи напада фашистичких држава на Југославију (1938-1941),

19. др Здравко Антонић: »О активности КПЈ на друштвено-политичкој активности жена уочи рата«,

20. мр Ђорђе Пиљевић: »КПЈ у Херцеговини пред рат«,

21. др Миле Коњевић: »Одраз привредних и друштвених прилика на развој комунистичког покрета у Босанској крајини у вријеме Четврте и Пете конференције КПЈ за Босну и Херцеговину«,

22. др Душан Лукач: »Омасовљавање и изградња КПЈ у Босанској крајини 1938-1941. године«,

23. др Драго Боровчанин: »Обнова и развој партијске организације на сарајевској регији 1937 – 1941. године«,

24. Будимир Миличић: »Организациони развој и идејна струјања у партијској организацији Сарајева 1937-1941. године«,

25. Цевад Пашић: »Неке карактеристике развоја радничког и комунистичког покрета у Тузли од 1938. до 1940. године«,

26. Милан Вукомановић: »Класна борба бањалучког пролетеријата и дјеловање КПЈ и СКОЈ. 1937-1940. године«,

27. Славица Хречковски: »Организационо стање и дјелатност мјесних организација КПЈ и СКОЈ-а у Босанском Броду и Дервенти уочи рата«,

28. Менсур Сеферовић: »КПЈ и напредна омладина у Мостару 1937-1941«,

29. др Фазлија Аликалфић: »Револуционисање мостарске омладине кроз рад муслиманске народне библиотеке у Мостару« и

30. Небојша Радмановић: »Напредна бањалучка друштва као облик легалног дјеловања Партије у Бања Луци и Босанској крајини«.

У току 1978. године Институт је припремио за штампу или издао следеће књиге:

а. Објављене књиге:

1. »Синдикални покрет у Босни и Херцеговини између два рата«, аутора др Ахмеда Хаџировића,

2. »Бања Лука у новијој историји 1878-1945. године«

3. »Прилози« Института за историју бр. 14-15.

б. Књиге у штампи:

1. »Реформистички правац у радничком покрету Босне и Херцеговине 1921-1941. године«, аутора др Ибрахима Карабеговића,

2. »Изградња босанскохерцеговачке државности у условима НОР-а«, аутора др Драге Боровчанина.

3. »Аутономни покрет Муслимана у вријеме аустроугарске управе у Босни и Херцеговини«, аутора др Нусрета Шехића.

Поред задатака утврђених Планом рада Института за 1978. годину, Институт се, као и његови сарадници појединачно, ангажовао и на другим значајним научним задацима.

Тако је Институт био суорганизатор или је посредством својих сарадника узео учешћа на низу научних скупова и конференција, и то:

а. На научном скупу, посвећеном Осмој конференцији загребачких комуниста, одржаном крајем фебруара 1978. године, учествовали су:

1. др Ибрахим Карабеговић, који је поднио реферат: »Подршка организације КПЈ у Босни и Херцеговини Титовој антифракцијској линији« и

2. др Недим Шарац, »Осврт на грађанску политику у Крајевини СХС крајем 20-тих година«.

б. На научном скупу »Тито, радничка класа и синдикат«, учествовао је др Ахмед Хаџировић, и поднио реферат: »Развој и рад синдиката у Босни и Херцеговини од доласка новог руководства до слома старе Југославије«.

ц. На научном скупу »Револуционарна мисао и дјело Филипа Филиповића, одржаном децембра 1978. године у Београду учествовао је др Ибрахим Карабеговић, који је поднио реферат: »Сарадња Филипа Филиповића с радничким покретом Босне и Херцеговине до Конгреса уједињења«.

д. На међународном конгресу турколога, одржаном у Сарајеву од 18. до 22. септембра 1978. године, учествовао је мр Душан Берић, који је реферисао о теми:

»Османско царство и европска револуција 1848-1849. године«.

е. На Међународној конференцији историчара у Линцу поднио је мр Урош Недимовић реферат: »Улога жена у радничком покрету Југославије до 1938. године«.

ф. На научном скупу, »Отпор народа Босне и Херцеговине аустро-угарској окупацији 1878. године«, учествовали су:

1. мр Душан Бериф – реферат: »Поглед на литературу о отпору аустроугарској окупацији Босне и Херцеговине 1878. године«.

2. др Лука Ђаковић – реферат: »Јосип Јурај Штросмајер према аустроугарској окупацији Босне и Херцеговине 1878. године«.

3. др Џевад Јузбашевић учествовао је у дискусији »О неким карактеристикама отпора аустроугарској окупацији Босне и Херцеговине 1878. године«.

г. На сједници Комисије чехословачко-југословенских историчара, одржаној октобра 1978. године у Скопљу, учествовао је мр Урош Недимовић и поднио реферат: »Подршка народнофронтовских снага у Босни и Херцеговини Чехословачкој републици 1937-1938 – године«.

х. На научном савјетовању, одржаном у Новом Саду од 23-25. 11. 1978. године на тему: »Војводина у 1943. години« учествовао је др Расим Хурем текстом: »О неким сличностима у развоју НОП-а у Босни и Херцеговини и Војводини и потреби сарадње у изучавању развитка НОП-а у овим земљама«.

и. На научном скупу »Живот и дјело Петра Кочића« учествовала је Мирјана Трнинић – реферат: »Документарна грађа – прилог новим сазнањима о Петру Кочићу«.

ј. У дискусији о »Пројекту историје СКЈ« коју је у септембру 1978. године организовала Комисија Председништва СКЈ за историју учествовали су: др Здравко Антонић, др Драго Боровчанин и др Ибрахим Карабеговић.

к. У дискусији »Како изучавати историју« коју је организовао Радио Сарајево – први програм, 9. маја 1978. године, учествовао је др Расим Хурем.

Сарадници Института су објавили већи број научних и стручних радова, и то:

а. чланци и расправе:

1. др Здравко Антонић, »Спровођење одлуке Партије о подизању устанка у Сарајевској области«, »Сарајево у револуцији« књига II, и »О садржају прва три броја ратног Ослобођења«, Зборник радова Музеја револуције БиХ, бр. 2, Сарајево 1978.

2. др Драго Боровчанин, »Настаиак и развој органа народне власти у Бањој Луци 1941-1945. године«, »Бања Лука у новијој историји«, Бања Лука 1978. године. »Обнова и развој организације КПЈ на сарајевској регији 1937-1941. године«, »Опредјељења« часопис за теорију и праксу социјалистичког самоуправног друштва«, бр. 9/1978, »Одлуке Другог засједања АВНОЈ-а и положај Босне и Херцеговине«, »Лица«, часопис младих за друштвена питања, културу и умјетност, бр. 8/1978.

3. мр Рафаел Брчић, књига: »Ливањски крај у револуционарном радничком покрету и НОР-у«, Општински одбор СУБНОР-а Ливно, НИШРО »Ослобођење«, Сарајево 1978. године, (први коаутор), чланак »Италијански планови у »НДХ« 1941-1943« (с посебним освртом на значај привредног потенцијала Босне и Херцеговине), »Прилози«, бр. 14-15/1978, »Војне и политичке мјере окупатора и квислинга на гушењу устанка«, »Војноисторијски гласник«, бр. 3/78, »Окупациони систем и власт усташке НДХ у Сарајеву 1941-1943. године«, »Сарајево у револуцији« књига бр. 2, Сарајево 1978, »НДХ« инструмент експлоататорске политике Трећег Рајха у БиХ 1941-1945. године«, Зборник радова Музеја револуције БиХ, бр. 2/78, »Босна и Херцеговина у плановима Трећег Рајха и фашистичке Италије 1938-1941. године«, »Опредјељења«, бр. 9/78.

4. др Лука Ђаковић, »Од традиције до савремене медицине«, »Прилози развоју медицинско-фармацеутске мисли у БиХ од 1500. до 1850. године«, у издању Републичке заједнице за научни рад, Сарајево 1978. године.

5. др Ахмед Хаџировић, књига »Синдикални покрет у Босни и Херцеговини 1918-1941. године«, и чланци: »Борба радништва Босне и Херцеговине за побољша-

ње положаја 1921-1929. године», Зборник радова Музеја револуције БиХ бр. 2/78, »Економски положај бањалучких радника и борба за његово побољшање у периоду 1918-1929. године«, »Бања Лука у новнијој историји«, Бања Лука 1978.

6. др Расим Хурем, »Војна организација устанка у Босни и Херцеговини и одлуке савјетовања у Столицама«, Војно историјски гласник«, бр. 1/77.

7. др Томислав Ишек: »Дјелатност хрватских странака у Бањој Луци од 1918. до 1929. године, Бања Лука у новијој историји, Бања Лука 1978; »О социјалној структури ХСС у Босни и Херцеговини до 1929. године«, Прилози бр. 14-15/78, »Дјелатност Културбунда и Фолксдојчера«, Сарајево у револуцији, књига 2, Сарајево 1978. године.

8. др Цевад Јузбашић, »Покушај стварања политичког савеза између вођства српског и муслиманског покрета у Босни и Херцеговини«, »Прилози« бр. 14-15/78: дискусија О националној политици Петра Кочића и групе »Отаубина«, Бања Лука у новијој историји, Бања Лука, 1978. године.

9. Ибрахим Кемура, »Преузимање »Гајрета« од стране Муслиманске народне организације 1907. године«, »Прилози« Института бр. 14-15/78.

10. Будимир Миличић, »Организационо-политичка изградња Социјалистичког савеза радног народа Босне и Херцеговине 1945-1963. године«, »Прилози«, бр. 14.15/78,

11. мр Борис Нилевић, »Војвода Иваниш Павловић«, »Прилози« бр. 14-15/78.

12. др Недим Шарац, »О неким карактеристикама идејне усмјерености првих радничких удружења у Бањој Луци«, »Бања Лука у новијој историји«, Бања Лука 1978. »Осврт на грађанску политику краљевине СХС«, »Осма конференција загребачких комуниста и развој КПЈ-СКЈ као модерне партије радничке класе«, Загреб 1978. »Концепције КПЈ о народној аутономији БиХ у свјетлу историјских докумената«, »Преглед«, бројеви 10-11/78 (проширена верзија тога чланка објављена на енглеском језику у часопису »Survey« Сарајево бр 4/78.

13. мр Урош Недимовић, »Прилог освјетљавању улоге комуниста у развијању класног радничког покрета у Бањој Луци и околини (1921-1923)«, »Бања Лука у новијој историји«, Бања Лука 1978. године«, »Радничка штампа у Босни и Херцеговини о процесу Владимиру Чопићу и друговима почетком 1922. године«, »Живот и дјело В. Чопића«, Ријека 1978. »О развоју радничког покрета у Југославији (1935-1939)« Internationale Tagung Historiker der Arbeiterbewegung (XI Linzer Konferenz 1975)« Wien 1978.

14. др Нусрет Шехић: »Мјере режима на сузбијању дјелатности Клуба академичара Бања Лука, Бања Лука у новијој историји, Бања Лука 1978.

15. мр Бехија Златар, »О неким муслиманским феудалним породицама до краја XVI стољећа«, »Прилози« бр. 14-15/78. и »О Малкочима (Прилог питању изучавања муслиманских беговских породица у Босни и Херцеговини у XVI вијеку)« »Прилози за оријенталну филологију,« бр. 26/78.

б. Критике и прикази

1. др Драго Боровчанин: Др Бранко Петрановић и Чедомир Штрбац, »Историја социјалистичке Југославије«, »Прилози« бр. 14-15/78, Др Ахмед Хаџировић: »Синдикални покрет у Босни и Херцеговини 1918-1941. године«, »Комунист«, орган СКЈ и СК БиХ, од 1. септембра 1978. године.

2. мр Рафаел Брчић: »Борбени пут Шесте пролетерске НОУ (источнобосанске) бригаде«, »Преглед« часопис за друштвена питања, бр. 10-11/78.

3. Будимир Миличић: др Ахмед Хаџировић, »Синдикални покрет у Босни и Херцеговини 1918-1941. године«, »Прилози«, бр. 14-15/78,

4. мр Борис Нилевић: Здравко Кајмаковић, »Георгије Митрофановић«, »Прилози« бр. 14-15/78.

5. Енес Пелндија: Др Радован Самарџић, »Сулејман и Рокселана« »Прилози« бр. 14-15/78 и др Адем Ханџић: »Тузла и њена околина у XVI вијеку«, Повијест наставе бр. 1 Загреб 1978.

6. др Нусрет Шехић: »Историја српских школа у Босни и Херцеговини«, »Прилози« бр. 14. и 15./78.

7. мр Бехија Златар: »Прилози за оријенталну филологију бр. XXV«, »Прилози« бр. 14-15/78.

и. Хронологије

1. Миличић Будимир је израдио »Библиографију радова сарадника Института за историју у Сарајеву 1959 – 1978«, »Прилози« бр. 14-15./78 и »Хронологију најзначајнијих догађаја из историје Партије у Босни и Херцеговини 1947 – 1948. год.« Тридесет година КП БиХ – СК БиХ Сарајево 1978.

д. Остало

1. др Здравко Антонић, др Илијас Хашибеговић и др Недим Шарац израдили су Студијски пројект за прву књигу »Историја СК БиХ«,

2. мр Душан Берић је слушао наставу турског језика на Филозофском факултету у Сарајеву,

3. др Драго Боровчанин, израдио нацрт Студијског пројекта за другу књигу »Историја СК БиХ«, одржао предавања на два семинара просвјетних радника са региона Сарајева на тему »Послијератни развитак Босне и Херцеговине«, учествовао у разговору »Историчари о АВНОЈ-у«, који је организовала РТВ Сарајево 28.11.1978. године и рецензирао два прилога за књигу »Историја Фоче«,

4. мр Рафаел Брчић, рецензирао 15 радова с научног скупа »Козара у НОБ-и«, више прилога за едицију »Сарајево у револуцији« и књиге Енвера Решића: »Аиша Садиковић Ишка« и Пунише Калезића: »У жичаном кругу« и учествовао у разговору о Четвртој и петој конференцији КПЈ за БиХ, који је организовала РТВ Сарајево.

5. др Ахмед Хашировић израдио регистре личних имена и географских појмова за књигу »Синдикални покрет у БиХ 1918-1941«, написао око 40 страница текста под насловом »Напредна штампа у Босни и Херцеговини до 1941. године«, који је емитован у три полчасовне емисије на РТВ Сарајево, учествовао у изради наставног плана и програма за основне школе у СР БиХ, написао рецензије уџбеника за III и IV разред гимназије и читанке за VIII разред осмогодишње школе и учествовао у изради оквирног програма за научно савјетовање у Мостару,

6. др Расим Хурем, рецензирао рукопис Душана Оташевића »Обилежја револуције«,

7. др Цевад Јузбашаић, обављао послове руководиоца Поткомисије за историју народа Босне и Херцеговине, поред тога рецензирао рукопис др Василије Колаковић: »Светозар Ђоровић као национални и политички радник«, др Илијаса Хашибеговића: »Постанак радничке класе у БиХ и њен развој до 1914. године« и Мартина Удовчића: »Травник за вријеме аустроугарске 1878 – 1918. године«.

8. др Недим Шарац, с др Здравком Антонићем и др Илијасом Хашибеговићем израдио студијски пројект за прву књигу »Историја СК БиХ«, извршио рецензију рукописа »Вјерске заједнице и политичка збивања у Босни и Херцеговини 1878-1945. године«, учествовао у изради пројекта научног савјетовања »Четврта и Пета конференција КПЈ за БиХ« одржаног у Мостару, учествовао у разговору о »Четвртој и Петој земаљској конференцији КПЈ за БиХ, који је организовала РТВ Сарајево, држао предавања на Факултету политичких наука у Сарајеву,

9. др Нусрет Шехић, рецензирао рукопис Боже Мауара: »Борба Срба за црквено школску аутономију«, као руководилац тима за израду теме »Вјерске заједнице и политичка збивања у Босни и Херцеговини од 1878. до 1945. године« припремио уводни дио и резиме цјелокупне теме и редакторски уредио тему за предају наручиоцу, радио као члан Комисије за израду Наставног плана и програма за основне школе у Босни и Херцеговини, за »Сутјеска филм« рецензирао рукопис сценарија филма »Омер-паша Латас« и текст Станка Перацића припремљен за рјечник

»О термилошкоим вишеструкостима у наставно-научној терминологији за историју« за потребе Института за језик и књижевност у Сарајеву.

10. др Паво Живковић, држао предавања на Филозофском факултету у Сарајеву.

11. др Ибрахим Карабеговић, др Томислав Ишек и мр Урош Недимовић, одржали више предавања које је организовао Марксистички центар ЦК СК у Сарајеву.

е. Рад у редакцијама и издавачким савјетима.

1. У редакцији часописа »Прилози« Института за историју у Сарајеву радили су: др Цевад Јузбашић, одговорни уредник, др Здравко Антонић, др Никола Бабић, др Ахмед Хашировић, др Адем Ханчић и др Паво Анђелић, чланови редакције и Ибрахим Кемура, секретар редакције.

2. У редакцији научног скупа »Козара у НОБ-и« радили су др Здравко Антонић и мр Рафаел Брчић,

3. У редакцији часописа »Преглед« радио је др Недим Шарац,

4. У редакцији часописа »Годишњак Друштва историчара БиХ«, радио је др Расим Хурем.

5. У редакцији часописа »Гласник Друштва архивских радника БиХ«, радили су др Недим Шарац и мр Рафаел Брчић.

6. У редакцији часописа »Acta historica oeconomica Iugoslaviae«, радио је др Цевад Јузбашић.

7. У редакцији научног скупа »Отпор аустроугарској окупацији БиХ 1878. године«, радио је др Лука Ђаковић.

8. У Комисији и редакцији едиције »Сарајево у револуцији« радили су др Здравко Антонић, мр Рафаел Брчић и др Недим Шарац.

9. У Редакционом одбору дјела »Историја СКЈ« радио је др Недим Шарац.

10. У Издавачком савјету ванновинских издања »Ослобођења« радио је др Драго Боровчанин.

11. У жирију ИГРО »Свјетлост« Сарајево за награду најбољег дјела из области науке радио је мр Рафаел Брчић.

У документацији Института је рађена обрада »Гласа Слободе«, вршена редовна набавка књига, часописа и дневне штампе за потребе Института, те на евидентирању цјелокупног документационог материјала похрањених у депоу документације.

Институт је остварио доста плодну сарадњу с научним установама друштвено-политичким организацијама и органима, као и научним радницима у земљи. Она се огледа, прије свега, у чињеници да су на научном савјетовању »Четврта и Пета земаљска конференција КПЈ за Босну и Херцеговину у историјском развоју револуционарног радничког покрета 1938-1941. године«, чији је организатор био Институт и Комисија Предсједништва ЦК СК БиХ за историју узели учешћа сарадници Института за савремену историју у Београду, Института за историју радничког покрета Славоније из Славонског Брода, Института за историју Србије, Балканолошког института Српске академије наука и уметности, Факултета политичких наука из Сарајева, Музеја револуције Босне и Херцеговине у Сарајеву и др.

С Катедром за историју Филозофског факултета у Сарајеву остварена је добра сарадња у низу питања од заједничког интереса. Професори ове Катедре су чланови органа управљања у Институту, Научног вијећа Института, комисија за избор сарадника у научна звања, рецензенти многих радова и сл.

И са Катедром за историју Филозофског факултета у Београду и с Катедром за историју Факултета политичких наука у Сарајеву је остварена добра сарадња. Тако, поред осталог, млади сарадници Института завршавају постдипломске студије на Одјељењу за историју Филозофског факултета у Београду, пријављују докторске дисертације и др.

Посебно је остварена сарадња са Заједницом институција за новију историју народа и народности Југославије о низу питања од интереса за историју народа и

народности Југославије. Нарочито је значајна сарадња у организацији научних скупова о проблемима од значаја за историју народа и народности Југославије у цјелини. У томе склопу су сарадници Института узели учешћа у низу научних скупова које је организовала Заједница или нека њена чланица, односно сарадници чланица Заједнице су узели учешћа на скуповима које је организовао Институт.

И с Академијом наука и умјетности Босне и Херцеговине остварује се добра сарадња. Осам сарадника Института, др Здравко Антонић, мр Рафаел Брчић, др Ахмед Хашировић, др Лука Ђаковић, др Расим Хурем, др Цевад Јузбашић, др Недим Шарац и др Нусрет Шехић, сарађују на изради три књиге Историје народа Босне и Херцеговине, а др Цевад Јузбашић је и руководиоца Поткомисије за аустроугарски период.

Када је ријеч о међународној научној сарадњи, онда треба казати да није на завидној висини. Институт је редовно присутан само на Европској конференцији за историју радничког покрета која се сваке године одржава у Линцу, Аустрија. Од 1977. године сарадници Института присуствују и Конференцији југословенско-чехословачке комисије за историју, те Конференцији југословенско-британске комисије за историју другог свјетског рата. Остала сарадња је од случаја до случаја и нема значајније ефекте.

Органи управљања, органи руковођења и стручне службе Института обављају су редовно послове према Плану рада. Један од важнијих послова који је обављен јесте доношење Статута Института, којим је организација Института прилагођена Закону о удруженом раду.

Ево и састава органа управљања:

I Предсједник Збора радника је др Нусрет Шехић, научни савјетник,

II Савјет Института:

Предсједник:

Др Ахмед Хашировић,

Чланови из састава радника Института:

1. мр Рафаел Брчић,

2. Фатима Хастор,

3. Драгица Герзић,

4. Будимир Миличић,

5. мр Урош Недимовић,

6. др Паво Живковић.

Чланови које су именовали, односно делегирали представници друштвене заједнице:

а. Именовани од Скупштине СР БиХ

1. Веселин Митрашевић, стручно-политички радник у ЦК СК БиХ и

БиХ, 2. Матко Ковачевић, стручно-политички радник у Републичком вијећу СС

б. Делегирани од:

1. Филозофског факултета у Сарајеву: др Раде Петровић, редовни професор и

2. Републичке заједнице за научни рад: др Илијас Хаџибеговић, доцент.

Научно вијеће Института има 13 чланова, које сачињавају: др Недим Шарац, научни савјетник, предсједник, др Ахмед Аличић, др Здравко Антонић, виши научни сарадник, члан Комисије Предсједништва ЦК СКБиХ за историју, мр Душко Берић, асистент-истраживач др Драго Боровчанин, научни сарадник, мр Рафаел Брчић, стручни савјетник, др Лука Ђаковић, научни сарадник, др Цевад Јузбашић, др Ибрахим Карабеговић, мр Томислав Краљачић, асистент, др Божо Маџар, директор Архива БиХ, др Енвер Реџић и др Милан Васић.

Директор Института је др Ибрахим Карабеговић, научни сарадник.

Закључујући овај приказ, може се казати да је активност Института и у 1978. години била плодна и да су сарадници, углавном, извршили своје радне задатке.

др Драго Боровчанин